

Mi Gudu

Een nieuw leven in Suriname: Leonoor Wagenaar, ex-Parool-journaliste, en haar man, scheepstimmerman René Segerius, wonen sinds twee jaar in Paramaribo, waar ze met het riviercruiseschip Mi Gudu (Mijn Schatje) de kost willen verdienen. Vandaag: Filmset in de modder.

EEN BRUILOFT OP DE PLANTAGE

WE MOCHTEN meedoen met een echte film: een docudrama met figuranten in achttiende-eeuwse kostuums en op een locatie om te zoenen. Het was een sprong in de teletijdmachine.

Als je, bijvoorbeeld tijdens het lezen van de boeken van Cynthia McLeod, fantaseert hoe het leven op de plantages eruit moet hebben gezien, dan kreeg je vorig weekeind het antwoord.

Het ging om een scène van een Joodse bruiloft die eigenlijk op Joden Savanne zou hebben plaatsgevonden, maar omdat daar slechts wat grafstenen en de ruïne van de synagoge resten, was gekozen voor de prachtig gerestaureerde planterswoning van Frederiksdorp aan de Commewijne rivier.

Voor en naast het huis, tussen de sierlijke antieke vrouwenborstbeelden en de met vruchten overladen tafels, in een zee van kunstlicht en brandende kaarsen, dansten en flaneerden heren in kuitbroek en dames met zijden japonnen in de nacht, terwijl zwarte slaven met dienbladen rondliepen en een opnameleider bij de generale repetitie rondtetterde dat men best van het slavendienblad mocht pakken, maar kleine hapjes en minimale slokjes, alsjeblieft, want anders bleef er voor de 'final shoot' niks over.

Onze Mi Gudu was door een filmcrew ingehuurd; niet vanwege de feeëriek lampjes in de hutten, of het glanzende parket in de gang; stróóm wilden ze hebben, het was ze louter en alleen te doen om het aggregaat (en een beetje om het transport, bleek later). In beeld komen, mochten we niet, in de hutten overnachten wilden ze niet, maar de generator moest blijven snorren.

We zouden de technische ploeg oppikken bij de steiger van de MAS (Maritieme Autoriteiten Suriname). En ze hadden geluk, want pas na een geweldige hoosbui was het tijd om aan boord te stappen, met hele kledingrekken vol in Engeland gehuurde kostuums, ritsele taft en ruisende zijde. Ook alles voor heet licht en het geluid werd aan boord gestouwd, zelfs het rijdende cameraretje, zodat je uiteindelijk je kont op het schip niet meer kon keren.

We meerden af aan de grote steiger van Frederiksdorp, ter hoogte van de gerestaureerde



De filmopnamen in Frederiksdorp.

FOTO HIJN BIJNEN

reerde politiepost en de voormalige gevangenis. Maar dat bleek niet de bedoeling te zijn: alle spullen moesten naar de kleine steiger, die honderd meter terug voor de statige trappen van het plantershuis staat – maar die totaal ongeschikt is voor de zware Mi Gudu. We zouden, met die getijdenstroming, de steigerpalen zo losgetrokken hebben. Dus eerst al die props (vakterm, toch?) met de tractor over het taludje naar het huis vervoeren en vervolgens Mi Gudu voor anker leggen, want ze hadden niet genoeg kabels om vanaf de grote steiger stroom te trekken.

Twee dingen vielen me nogal tegen, terwijl ik beter had kunnen weten. Frederiksdorp

ligt in swampgebied (moeras) dus het bást er van de muskieten, er was geen insmeren meer aan. En twee: na zo'n zware regenbui, én met een tractor die talloze keren op en neer rijdt, én met negentig technici, kleedsters, visagistes en figuranten die overal rondlopen, heb je al gauw één groot blubberballet. Op teenslippers en met een haltertruitje was ik dus aan de goden overgeleverd, want dekking zoeken aan boord was er niet bij. (Het idee om vanaf een héél klein bijbootje aan boord te klimmen wees ik bij voorbaat af.)

Bij de gevangenis, ver van onze snorrende lichtmotor, repeteerden de twee hoofdrol-

spelers hun vioolspel samen met een gekleurde collega (ze zitten in Nederland op het conservatorium). Toen het eenmaal op de band stond, strompelden we naar de 'set'. Daar vertelde een alleraardigste Noa Eyl waar het allemaal om draaide: "Het is een beetje de voorgeschiedenis van onze regisseur, Diego Pos. Natuurlijk is de helft van het scenario verzonnen of aangedikt, maar mijn personage, Matthijs Pos, heeft wel degelijk bestaan. Hij kwam samen met zijn broer, hij loopt nu achter je, op zijn vijftiende naar Suriname om zijn geluk als violist te proberen op feesten en trouwerijen. We krijgen allebei een verhouding met dezelfde beeldschone slavin en worden beiden verliefd op Rebecca, de joodse plantersdochter. De scène die we straks gaan draaien is een feest waarop wij spelen, de mensen dansen en drie jonge meisjes, onder wie Rebecca, flirten met de muzikanten."

"Uiteindelijk trouw ik met de Joodse schone, maar ik kom door een ziekte te overlijden en vervolgens trouwt hij met haar. Maar met hem naar bed wil ze niet, dus pleegt-ie zelfmoord."

Je hoort altijd dat de essentie van filmopnames is: het eindeloos lange wachten. Helemaal waar. Voordat alles aangekleed, opge maakt, uitgelicht en afgestoft is, ben je uren verder. Om vervolgens dus een dansje in de natte klei te moeten uitvoeren. Die arme jurken, die zielige witte kousen onder de kuitbroeken...

Eerst werd gedraaid vóór het huis, daarna moesten de figuranten náást het huis, waar de muzikanten speelden, weer dansen en flaneeren, zodat het, als de twee locaties versneden worden tot één scène, lijkt of het feestje extra druk bezocht was.

Was het half drie dat de lichten doofden? In elk geva vertrokken de figuranten (hun was beloofd dat ze tegen elven in de stad terug zouden zijn) boos in de bus. En zo'n dertig crewleden voeren met ons mee terug. Heel romantisch, maar wel op de GPS, want door de mist kon je geen hand voor ogen zien.

En de twee zogenaamde broers uit de film? Die lagen aan weerskanten van één lief meisje in de hangmat. Ze speelden het verhaal gewoon nog een keertje na...

Brasa,

LEONOOR WAGENAAR